

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

17/FEB/2023 # 569

Optimizam IEA i OPEC-a podiže cene nafte

Reuters: Cene nafte na grbavom terenu ponude i potražnje

Rusija predlaže ograničenja za popuste na izvoz nafte

Bez novih benzinaca i dizelaša od 2035.

Evropski parlament izglasao je u utorak zabranu prodaje novih automobila na naftne derivate nakon 2035. godine, a ostaje da još do kraja marta to i formalno potvrde zemlje članice.

Evropski gasni fjučersi ukazuju na to da bi energetska kriza mogla potrajati

BUDUĆNOST
NA DELU

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

EU odobrila zabranu prodaje automobila na benzin i dizel do 2035.	OVDE
Optimizam IEA i OPEC-a podiže cene nafte	OVDE
Sve veći priliv ruskih naftnih derivata u Kinu, Indiju i Bliski istok	OVDE
Cene nafte na grbavom terenu ponude i potražnje	OVDE
Šta treba znati o EU zabrani ruskih naftnih derivata?	OVDE
Zašto je Rusija konačno odlučila da smanji proizvodnju nafte?	OVDE
Rusija predlaže ograničenja za popuste na izvoz nafte	OVDE
Kazahstan zabranio izvoz naftnih proizvoda na četiri meseca	OVDE
Španska luka odbija ulazak Maersk-ovog tankera zbog ruskih naftnih veza	OVDE
EU razmatra sankcije brodaru iz Dubaija - navodno upravlja ruskim tankerima	OVDE
Gensek OPEC-a poziva na veća ulaganja u naftu i uravnoteženu klimatsku politiku	OVDE
Sud naredio zaplenu imovine malezijske naftne kompanije u sporu od 15 mlrd USD ..	OVDE
Ekskluzivno: Nemačka ima za cilj da ubrza izlazak Rosnjefta iz rafinerije Schwedt	OVDE
OILPRICE.COM Kretanje cena nafte Brent i WTI	OVDE

PRIRODNI GAS

Evropski gasni fjučersi ukazuju na to da bi energetska kriza mogla potrajati	OVDE
Aktiviran Mehanizam korekcije tržišta gasa EU	OVDE
Jesu li Amerikanci sabotirali Severni tok?	OVDE
Ruski izvoz gasa pao, a izvoz nafte porastao u 2022. – Novak	OVDE
Gaspromov izvoz gasa u Evropu u februaru povećan zbog isporuka preko Turske	OVDE
Vlada Austrije ne može zaustavljati uvoz ruskog gasa – kancelar	OVDE

REGION

Ina potpisala novi ugovor o koncesiji u Egiptu.....	OVDE
Je li Hrvatska zavisna od američkog LNG-a?	OVDE
Manje pojeftinjenje goriva u regionu	OVDE
MOL: EBITDA od 4,7 mlrd USD u 2022.	OVDE
INA ostvarila primetno veću neto dobit u 2022.	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

EU odobrila zabranu prodaje automobila na benzin i dizel do 2035.

STRAZBUR - Evropski parlament izglasao je u utorak zabranu prodaje novih automobila na naftne derivate nakon 2035. godine, a ostaje da još do kraja marta to i formalno potvrde zemlje članice.

Prema novim regulativama, proizvođači automobila moraju da do 2035. godine imaju 100 odsto manju emisiju ugljen-dioksida u odnosu na 2021. godinu. To je moguće samo sa električnim vozilima i eventualno vozilima na vodonik.

Iako će proizvođači automobila s malim proizvodnim brojem - manje od 1.000 automobila godišnje - imati izuzeće do 2035. godine, masovni proizvođači se ohrabruju s prilično velikim šargarepama da stvore "plug-in hibride" s nultom emisijom i "plug-in hibride sa dobrim performansama" između 2025. i 2029. godine. Standard nulte emisije iz 2035. je agresivniji nego što je prvobitno planirano.

Portparol EU Jan Huitema rekao je: „Ovi ciljevi stvaraju jasnoću za automobilsku industriju i stimuliraju inovacije i investicije za proizvođače automobila. Kupovina i vožnja automobila sa nultom emisijom postaće jeftinija za potrošače, a tržište polovnih vozila će se pojaviti brže. To čini održivu vožnju dostupnom svima.“

Optimizam IEA i OPEC-a podiže cene nafte

LONDON, NJUJORK – Fjučersi na sirovu naftu su u četvrtak porasli nakon što je tržište reagovalo na ovonedeljne izveštaje o nafti IEA i OPEC-a, naspram potencijalno negativnih efekata američkih inventara i ekonomskih podataka, piše *Reuters*.

Sažeto, čini se da je optimizam u pogledu potražnje za naftom za sada pobedio nakon što je IEA saopštila da očekuje rast ponude od 2 miliona b/d ove godine na novih rekordnih 101,9 miliona b/d, prvenstveno podstaknut Kinom koja se ponovo oporavlja. Prognoza je bila veća za 100.000 b/d od prethodne procene a Kina je ostvarila oko 900.000 b/d rasta ove godine.

OPEC je takođe povećao svoju prognozu potražnje nafte ove godine za 100.000 b/d u odnosu na svoju poslednju procenu, navodeći takođe kao razlog ponovno otvaranje Kine i široki oporavak tržišta transportnih goriva. Organizacija sada vidi globalni rast nafte od 2,3 miliona barela dnevno da bi dostigla 101,87 miliona barela dnevno u 2023. godini.

Međutim, skok američkih zaliha sirove nafte bacilo je senku na tržište, oborivši cene Brenta na oko 84 USD/b nakon objavljivanja EIA izveštaja u sredu.

Podaci su otkrili veliku količinu komercijalnih zaliha od 16,3 miliona barela, što znači da je više od 50 miliona barela sirove nafte dodano u komercijalna skladišta do sada ove godine.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

Sve veći priliv ruskih naftnih derivata u Kinu, Indiju i Bliski istok

LONDON - Slično onome što se već dogodilo s ruskom sirovom naftom, postoje znakovi da rafinirana goriva iz te zemlje nalaze nove kupce izvan Evrope, pri čemu prednjače Azija i Bliski istok, piše u sredu **Reuters**.

Rusija je u velikoj meri uspela zaobići evropsku zabranu kupovine svoje nafte, preusmeravajući tokove uglavnom u Indiju i Kinu, doduše po diskontnim cenama.

Ali verovatno će biti druga priča sa derivatima nafte, s obzirom da su Kina i Indija značajni izvoznici goriva, a relativno mali uvoznici, piše Reuters, dodajući međutim da postoje mogućnosti da ruski proizvodi nađu kupce kod najvećeg svetskog uvoznika sirove nafte i drugog po veličini uvoznika nafte u Aziji.

Neke kineske rafinerije, naime, imaju mogućnost prerade mazuta u proizvode veće vrednosti kao što su dizel i benzin, a ako se ruski teret može ponuditi po dovoljno niskoj ceni, postoji prostor za povećanje ove trgovine.

Druga regija koja nudi prostor za ruske proizvode je Bliski istok, prvenstveno Ujedinjeni Arapski Emirati (UAE) i Saudijska Arabija.

I Saudijska Arabija i UAE mogu koristiti ruski mazut za zamenu sirove nafte, direktnim sagorevanjem za proizvodnju električne energije. Ovo im omogućava oslobađanje domaće sirove nafte veće vrednosti za izvoz ili za preradu u rafinerijama za izvoz kao goriva.

Očekuje se da će UAE u februaru izvesti 5,69 miliona barela dizela, što je rekord u pet meseci, pri čemu će Evropa biti odredište za 4,36 miliona barela.

Ostaje da se odgovori na pitanje koliki će finansijski udarac Moskvi zadati manji prihodi od izvoza derivata, ali čini se da će najveći korisnici zabrane proizvoda biti one rafinerije koje mogu pokupiti jeftino ruski mazut i sirovi benzin i preradi ih u proizvode veće vrednosti.

Šta treba znati o EU zabrani ruskih naftnih derivata?

BRISEL – *Svetski ekonomski forum (WEF)* podseća na glavne elemente potrebne da bi embargo EU na ruske derivate nafte mogao da funkcioniše:

Kapacitet cene

Nivo gornje granice cena ruskih naftnih derivata tek treba da bude određen, ali Evropska komisija je predložila gornju granicu od 100 dolara po barelu za ruski dizel, koji se trguje uz premiju u odnosu na naftu, i gornju granicu od 45 dolara po barelu za proizvode sa diskontom kao što je lož ulje .

Primena gornje granice cena verovatno će biti komplikovana raznovrsnošću i kvalitetom ciljanih naftnih proizvoda i stoga će biti složenija od ograničenja cena sirove nafte od 5. decembra.

Šta je zabranjeno

Plovilima EU-a da prevoze naftne derivate ruskog porekla. Odredba se takođe odnosi na kompanije koje pružaju tehničku, brokersku ili finansijsku pomoć, kao što je osiguranje tereta koji prevozi ruske rafinisane proizvode.

Šta je dozvoljeno

Zabrana se neće primenjivati ako se naftni proizvodi kupuju po ili ispod gornje granice cene nafte koju je dogovorila EU.

Penali

Ako brod koji plovi pod zastavom treće strane namerno nosi rusku naftu iznad gornje granice cene, operaterima iz EU biće zabranjeno osiguranje, finansiranje i servisiranje ovog plovila 90 dana nakon što je teret istovaren.

Plovila pod zastavom EU podležu kaznama u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, ali EU već radi na kazni od 5% globalnog prometa za kompanije koje prekrše sankcije EU.

Zašto je Rusija konačno odlučila da smanji proizvodnju nafte?

MOSKVA - Pre nego što je u prošli petak najavio rezanje proizvodnje ruske nafte za 500.000 barela dnevno, potpredsednik vlade Aleksandar Novak upozorio je da bi takva odluka bila posledica zabrane uvoza iz EU i ograničenja cena ruske sirove nafte i naftnih derivata.

Do te objave, ruska proizvodnja i izvoz nafte bili su otporni, prkoseći ranim očekivanjima o padu ponude nakon što je Zapad pristao da uvede sankcije ruskoj nafti, primećuje **Oilprice.com**.

Novak je ranije rekao da se ruska proizvodnja nafte držala na 9,8-9,9 miliona barela dnevno (mb/d) u januaru 2023., blizu nivoa iz novembra i decembra 2022., (Vidi: [NEDELJA#568](#)) neposredno uoči embarga EU i ograničenja cena na uvoz sirove nafte.

Rusija je takođe zadržala tu proizvodnju u prvoj nedelji februara.

Zbog niske cene ruske naftne mešavine Ural u januaru, ruski budžet je u januaru bio u deficitu od 24,7 milijardi dolara (1,76 biliona rubalja), u poređenju sa suficitom za januar 2022. godine, pošto su državni prihodi od nafte i gasa pali za 46,4%, saopštilo je rusko ministarstvo finansija u preliminarnim procenama ove nedelje.

Rusija predlaže ograničenja za popuste na izvoz nafte

MOSKVA - Rusija namerava da oporezuje svoje naftne kompanije na osnovu cene Brenta – umesto Urala – kako bi ograničila posledice na budžetske prihode. Ruska Državna дума je, naime, u prošlu subotu predstavila zakon da se ograniči popust cene ruske nafte Ural u odnosu na severnomorski Brent u obračunu poreza na vađenje minerala (MET) i poreza na višak dobiti (EPT), kao i reverzne akcize na naftu.

Prema nacrtu predloga, maksimalni popust u ceni nafte tipa Ural u odnosu na Brent iznosiće 34 dolara po barelu u aprilu, 31 dolar za maj, 28 dolara za jun i 25 dolara za jul, prenosi Interfax.

"Takav prelazni period za primenu popusta na cenu Brenta omogućiće naftnim kompanijama da se prilagode primeni nove procedure za obračun poreza na osnovu kotacija Urala", rekli su novinarima u Ministarstvu finansija.

Vlada je raspravljala o tome kako izračunati oporezivu cenu nafte u Rusiji nakon zabrane uvoza Evropske unije i rezultirajućeg nedostatka pouzdanog mehanizma za određivanje cena.

Rusija trenutno koristi procene cena Urala u evropskim lukama Rotterdam i Augusta, koje daje agencija za izveštavanje o cenama roba Argus, kako bi odredila svoj porez na vađenje minerala (rudnu rentu), dodatni porez na prihod, izvoznu carinu i smanjenje akciza na naftu.

U petak je **Reuters** javio da Rusija planira da fiksira cenu sirove nafte tipa Ural na 20 dolara po barelu ispod datiranog tipa nafte Brent u cilju oporezivanja nakon što su državni prihodi od nafte pali u januaru.

Diferencijali sirove nafte Ural u odnosu na Brent pali su na minus 30 dolara po barelu u decembru sa minus 24 dolara u novembru, ostajući znatno ispod jednocifrenih popusta viđenih pre 2022.

ОДЛИЧНА ОЦЕНА ОД СВАКОГ ВОЗАЧА!

Програм је и до сада био одличан,
а сад је

5+

LUKOIL.RS

LUKOIL SRBIJA

lukoilsrbija

Kazahstan zabranio izvoz naftnih proizvoda na četiri meseca

ASTANA - Kazahstan, jedan od najvećih svetskih izvoznika nafte, odlučio je da od 18. februara obustavi izvoz naftnih derivata na period od četiri meseca.

U saopštenju koje je izdao kazahstanski komitet za državne prihode navodi se da se zabrana odnosi na benzin, dizel gorivo i druge naftne derivate sa izuzetkom maziva", preneo je *Interfax*.

Sa zabranom izvoza, zemlja ima za cilj da osigura da građani Kazahstana ne budu lišeni energije koja im je potrebna za preživljavanje.

Ovim potezom proširuje se slična zabrana naftnih derivata, koja je uvedena u novembru 2021., a kasnije je istekla 21. maja 2022., u vreme kada se zemlja borila s nestašicom motornih goriva.

Kazahstan je deveti po veličini globalni izvoznik sirove nafte, ali nema direktan pristup okeanu. Novorosijsk na Crnom moru je glavna ruta za izvoz nafte iz najveće svetske zemlje bez izlaza na more.

Sa preko 70 posto svog izvoza nafte u EU, Kazahstan je već treći po veličini ne-OPEC snabdevač Unije naftom.

Zabrana u Kazahstanu usledila je nekoliko dana nakon što je stupio na snagu embargo EU na uvoz ruskih goriva i gornje granice cena dizela i drugih proizvoda.

Španska luka odbija ulazak Maersk-ovog tankera zbog ruskih naftnih veza

MADRID - Brodu kojim upravlja gigantska brodarska kompanija Maersk Tankers odbijen je ulazak u špansku luku nakon što je utvrđeno da je njegov teret nafte ranije nosio brod koji je prethodno plovio pod ruskom zastavom, prenosi u četvrtak *Oilprice.com*.

Prema španskim zvaničnicima, španska luka Taragona na severoistoku odbila je ulazak tankeru Maersk Magellan nakon što je brod pokupio teret nafte sa tankera Nobel registrovanog u Kamerunu.

Trgovina naftnim proizvodima povezana s Rusijom postala je komplikovana otkako su zemlje G7 u decembru nametnule gornju granicu cena ruske nafte i izdale zasebne mere EU koje zabranjuju uvoz ruskih naftnih derivata u blok.

Malo je verovatno da će Magellan biti poslednji brod za prevoz nafte koji je uhvaćen u ruskoj naftnoj gužvi, primećuje *Oilprice.com*.

EU razmatra sankcije brodaru iz Dubajja - navodno upravlja ruskim tankerima

BRISSEL - Evropska unija razmatra sankcije kompaniji SUN Ship Management sa sedištem u Dubaiju zbog sumnje da je pomagala Rusiji da zaobiđe sankcije za izvoz nafte, rekli su neimenovani evropski diplomati za portal *Playbook* u utorak.

Prema tim izvorima, SUN je nabavio flotu naftnih tankera od ruskog državnog Sovcomflota koji je bio pod sankcijama i nastavlja da ih koristi. Navodi se da se flota sastoji od preko 90 tankera.

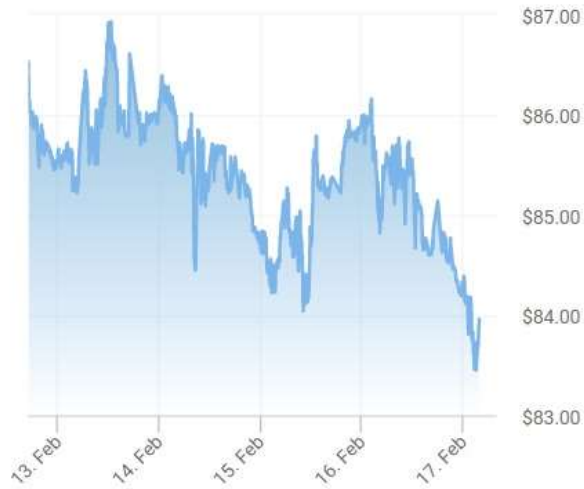

04:59 am CDT 17/02/2023

Technicals

Brent Crude (March Contract)

83.96 -1.39 %

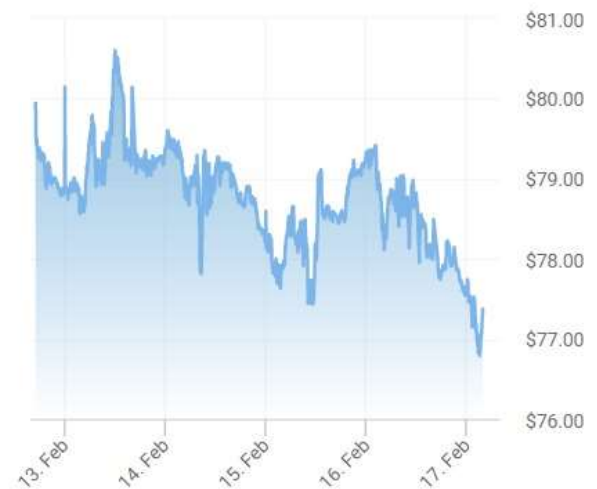

05:01 am CDT 17/02/2023

Technicals

WTI Crude (March Contract)

77.35 -1.45 %

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

Cene nafte na grbavom terenu ponude i potražnje

LONDON - Nafta je oslabila početkom nedelje, jer investitore više brine moguće dalje zaoštavanje politike američke centralne banke od objave Moskve da će smanjiti isporuke nafte u martu za pola miliona barela dnevno, piše **Reuters**.

“Usporavanje globalnog rasta biće na umu investitora dok budemo prolazili kroz 2023. godinu, ali izazov je pokušaj da se to izbalansira s oporavkom Kine”,

rekao je Warren Patterson, šef strategije za berzansku robu u ING Group NV. “Vidimo određeni profit nakon razmera događanja prošle nedelja.”

Investitori ponovno procenjuju izgleda za to koliko će verovatno biti veći troškovi zaduživanja u SAD-u ove godine nakon niza pouzdanih podataka, zajedno s upozorenjem kreatora kamatne politike centralne banke da postoji prostor za dalje pooštavanje. Ključni podaci o inflaciji će oblikovati sledeću fazu te debate, ukazuje Reuters.

“Kratkoročno, pretpostavljam da će cene ostati prilično ograničene zbog suficita u prvom kvartalu”, rekao je Patterson. “Kako se približavamo sredini godine, očekujemo da će se tržište zaoštiti, što bi trebalo gurnuti cene prema 100 američkih dolara.”

Uprkos pomenutom potezu Rusije, moskovski partneri u koaliciji OPEC+ su signalizirali da neće povećati proizvodnju kako bi nadoknadili smanjenje.

Cene nafte tako nastavljaju hod po grbavom terenu od početka 2023. jer se investitori bore s kontinuiranim posledicama rata u Ukrajini, kao i s uticajem ponovnog otvaranja Kine nakon ukidanja ograničenja Covid Zero. Prošle nedelje, Saudijska Arabija je podigla cene za azijske kupce, signalizirajući da je optimistična u pogledu potražnje. Pored toga, u Evropi je došlo do niza manjih poremećaja u snabdevanju.

Čelnik OPEC-a poziva na veća ulaganja u naftu i uravnoteženu klimatsku politiku

KAIRO - Generalni sekretar Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) Haitham Al Ghais pozvao je na povećanje ulaganja u eksploataciju nafte kako bi se zadovoljile globalne potrebe, dodajući da bi klimatska politika trebalo da bude "uravnoteženija i pravednija".

“Imperativ je da sve strane uključene u današnje klimatske pregovore zastanu na trenutak i pogledaju širu sliku”, rekao je čelnik OPEC-a na energetske konferenciji u Kairu, piše **Bloomberg**.

Al Ghais je na konferenciji o energetici rekao da naftna industrija pati od hroničnog nedovoljnog ulaganja već nekoliko godina i da će stoga biti potrebna ulaganja od 500 milijardi dolara do 2045.

Među ekolozima postoji strah da će se kriza ponovno okrenuti iskorišćavanju fosilnih goriva i napuštanju obaveze u borbi protiv klimatskih promena.

Tako je američki predsednik Džo Bajden prošle nedelje tokom godišnjeg govora o stanju u zemlji rekao da će nam nafta trebati još najmanje deceniju. Al Ghais je na konferenciji rekao da naftna industrija pati od hroničnog nedovoljnog ulaganja već nekoliko godina i da će stoga biti potrebna ulaganja od 500 milijardi dolara do 2045. godine.

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Reuters: Nemačka ima za cilj da ubrza izlazak Rosnjefta iz rafinerije Schwedt

BERLIN – Nemačka planira da izmeni svoj Zakon o energetske sigurnosti kako bi omogućila brzu prodaju udela ruske energetske grupe Rosnjeft u rafineriji Schwedt bez potrebe za prethodnom nacionalizacijom, pokazao je nacrt zakona.

Prema planiranim izmenama zakona, uslov prethodne nacionalizacije imovine stavljene pod vladino starateljstvo mogao bi biti povučen ako je potrebna prodaja imovine kako bi se osiguralo da nemački energetske sektor ostane funkcionalan, pokazuje nacrt zakona koji je u četvrtak video **Reuters**.

Nemačka je prošle godine preuzela kontrolu nad rafinerijom Schwedt nakon ruske intervencije u Ukrajini i stavila Rosneft Deutschland pod starateljstvo nemačkog energetske regulatora, ali Rosnjeft i dalje drži 54,17% rafinerije.

Ruski državni energetske gigant tužio je nemačku vladu u oktobru zbog njenih postupaka.

Ostali deoničari u rafineriji, koja snabdeva 90% goriva nemačkog glavnog grada Berlina, uključuju naftne kompanije Shell, sa 37,5% udela, i Eni, sa 8,33%.

Sud naredio zaplenu imovine malezijskog Petronasa u sporu od 15 mlrd USD

LUKSEMBURG - Luksemburški sud izdao je naloge za zaplenu dve jedinice malezijske državne naftne kompanije Petronas u sklopu arbitražnog postupka koji su protiv malezijske države pokrenuli potomci nekadašnjeg sultanata na Filipinima.

Sudski spor je zasnovan na dogovoru koji su krajem 19. veka sklopili evropski kolonisti jugoistočne Azije s tadašnjim sultanom Sulua o korišćenju lokalne zemlje.

Filipinski naslednici poslednjeg sultana Sulua nastoje da naplate presudu od 14,9 milijardi dolara koju im je kao nadoknadu za ekspropisanu zemlju dodelio francuski arbitražni sud prošle godine.

Malezija je odbila da prihvati arbitražnu presudu, pa su dve luksemburške podružnice Petronasa dobile su naredbe za zaplenu. Nakon objavljivanja vesti, Petronas je rekao da će preduzeti korake da zaštiti svoju imovinu u inostranstvu od zaplene.

GAS

Aktiviran EU Mehanizam korekcije tržišta prirodnog gasa

BRISEL - Mehanizam korekcije tržišta prirodnog gasa u Evropskoj uniji stupio je na snagu 15. februara, što će pokrenuti regulatornu intervenciju kad god cene na holandskom čvorištu TTF u prvom mesecu premaše referentnu cenu LNG-a za više od 35 eura po MWh, prenosi Oilprice.com.

Međutim, upravo kada je mehanizam pokrenut, cene prirodnog gasa u Evropi dostigle su 18-mesečni minimum zahvaljujući kombinaciji redovnog dolaska LNG-a i toplijeg zimskog vremena, u trendu od 53-54 € po MWh.

Istovremeno, Interkontinentalna berza je osmislila alternativu cenama TTF-a koje kontroliše EU kao zaštitu od regulatorne intervencije, koja će biti pokrenuta od 20. februara nadalje.

S obzirom na usklađenost između cena fjučersa i referentne cene EU, čini se sve manje verovatnim da će mehanizam korekcije tržišta uskoro biti pokrenut.

Evropski gasni fjučersi ukazuju na to da bi energetska kriza mogla potrajati

AMSTERDAM - Evropske cene prirodnog gasa će rasti do kraja godine, pokazuju fjučers ugovori, što je znak da energetska kriza još nije gotova, piše u sredu Bloomberg. Referentni holandski fjučersi za decembar trenutno su po ceni od blizu 63 evra po megavat-satu, u poređenju sa oko 55 evra za mart. Oba su povišena za svoje godišnje doba, iako daleko ispod nivoa rekorda viđenih prošlog avgusta.

Kao što je pokazala prošla godina, cene se mogu brzo menjati zajedno sa situacijom u ponudi. Blaga vremenska prognoza i stalan uvoz tečnog prirodnog gasa do sada su pomogli u sprečavanju racionalizacije energije i nestanka struje u Evropi. Ali pažnja se sada usmerava na ponovno punjenje zaliha, ovaj put bez Rusije kao primarnog dobavljača, navodi agencija.

Ruski izvoz gasa pao, a izvoz nafte porastao u 2022. - Novak

MOSKVA - Rusija je u ponedjeljak objavila da je njen izvoz gasa opao za 25 posto u 2022. godini.

Vicepremijer Aleksandar Novak pripisao je pad "odbijanju evropskih zemalja da kupuju ruski gas".

Novak je, u tekstu za časopis *Energetska politika*, naveo da je proizvodnja gasa u 2022. godini iznosila 673,8 milijardi kubnih metara (bcm). Izvoz je smanjen za 25,1 odsto na 184,4 milijarde kubika", dodao je.

Dodao je da, dok su isporuke gasa Evropi naglo pale, one novim kupcima, posebno Kini, brzo rastu.

"Isporuka gasa Kini preko Snage Sibira povećana je za 48% i dostigla istorijski maksimum od 15,4 bcm."

On je takođe naveo da je izvoz ruske nafte u 2022. porastao za 7,6 odsto u odnosu na godinu ranije.

Novak je saopštio da Rusija ove godine planira da više od 80 odsto izvoza nafte i 75 odsto naftnih derivata izvezemo u prijateljske zemlje".

Gaspromov izvoz gasa u Evropu u februaru povećan zbog isporuka preko Turske

MOSKVA — Gaspromov dnevni izvoz gasa gasovodom u Evropu u prvoj polovini februara je porastao za 17% u odnosu na januar, zahvaljujući isporukama preko Turske, javlja u četvrtak *Reuters*.

Bez ruskog gasa koji teče kroz Jamal-Evropu ili Severni tok, jedini putevi za isporuku prirodnog gasa u Evropu su kroz Ukrajinu i gasovod Turski tok preko Crnog More.

Po prvi put prosečne dnevne isporuke Gasproma u Evropu u prvih 15 dana februara povećana je na 67,8 miliona kubnih metara u odnosu na 58,1 milion kubnih metara dnevno u proseku u januaru, pokazuju podaci Evropske mreže operatera prenosnog sistema za gas (ENTSOG) i podaci iz Gasproma o snabdevanju preko Ukrajine.

ЕНЕРГИЈА која нас спаја

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Булевар ослобођења 69, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

 СРБИЈАГАС

Vlada Austrije ne može zaustavljati uvoz ruskog gasa - kancelar

BEČ - Zaustavljanje uvoza jeftinog ruskog gasa u Austriju usvajanjem mera je nešto što vlada u Beču ne može sprovesti bez da usvoji radikalne mere, poput eksproprijacije imovine energetske kompanije OMV, piše u ponedeljak *Euractiv*.

Nekoliko zemalja zavisi od ruskog gasa više od Austrije. Kada je Kremlj vojno intervenisao u Ukrajini, 80% gasa na austrijsko tržište isporučivao je Gasprom.

“OMV ima dugogodišnje ugovore s Ruskom Federacijom,” rekao je austrijski kancelar Karl Nehamer za TV *ZIB2*. “Ako Rusi nastave da isporučuju, ne mogu zabraniti OMV-u da ispunjava ugovorne obaveze”, dodao je. “Kako to zamišljate? Putem zakona o eksproprijaciji?” upitao je on.

Nehamer je rekao da ograničavanje količine ruskog gasa koji teče u Austriju znači da bi "OMV prekršio ugovor". S obzirom na to da Austrija poseduje 31,5 posto kompanije, to bi značilo gubitke za vladu, dodao je.

“Radi se o obezbeđivanju državne imovine i zadržavanju postojećih ugovora što je duže moguće”, rekao je on.

U decembru 2022. godine oko 70% gasa dolazilo je iz Rusije, prema podacima regulatora E-Control. Austrija je kupila ruski gas u vrednosti od 7 milijardi evra od početka rata u Ukrajini, navodi liberalna stranka NEOS.

Jesu li Amerikanci sabotirali Severni tok?

NJUJORK, BERLIN - Američki istraživački novinar Seymour Hersh izazvao je lavinu komentara prošlonedeljnom objavom detaljnog članka na svom blogu u kojem tvrdi da su gasovod Severni tok, koji povezuje Rusiju i Nemačku, uništili u septembru 2022. godine – Amerikanci. I to uz pomoć Norvežana.

Dobitnik Pulicerove nagrade, Herš, pozivajući se na jedan anonimni izvor, piše da je američki predsednik Bajden lično odobrio tu operaciju. Bela kuća je u međuvremenu demantovala Heršove navode, dok je Kremlj s druge strane zatražio međunarodnu istragu. Nemački javni servis ZDF piše o „tišini nakon eksplozije“ – i bavi se pitanjem zašto čak pet meseci nakon eksplozije na Baltiku nisu objavljeni rezultati istrage?

Nemačka TV-stanica se pita zašto je istražni postupak obavijen takvim velom tajne da se čak ne zna koje institucije uopšte učestvuju u razjašnjavanju i koje su bile uključene u taj proces?

Frankfurter Allgemeine Zeitung podseća da su švedski istraživači u novembru prošle godine objavili da se radilo o „teškoj sabotaži“ na cevima Severnog toka, ali i da oni tada nisu naveli mogućeg krivca. List uz to podseća da su nemački istraživači prošle nedelje objavili da u ovom trenutku nema nikakvih dokaza koji bi upućivali na zaključak da iza eksplozije stoji Rusija.

REGION

Ina potpisala novi ugovor o koncesiji u Egiptu

ZAGREB - Ina je potpisala ugovor o koncesiji sa grčkom kompanijom Energean kao operatorom za područje East Bir El Nus, u egipatskoj Zapadnoj pustinji, kao partner s udelom od 50 posto, a preostalih 50 posto ima Energean.

Radi se o završetku procesa ulaska u novu koncesiju koji je započeo u martu 2022., koji Ina i kompaniji Energean omogućava da započnu s istražnim programom.

Početno istražno razdoblje koncesije traje tri i po godine, a u slučaju komercijalnog otkrića ugovorom je predviđeno proizvodno razdoblje u trajanju od 20 godina.

Ina i Energean su već partneri u proizvodnji gasa u severnom Jadranu u Hrvatskoj.

Ina sprovodi aktivnosti istraživanja i proizvodnje u Egiptu od 1989. Ima udele u tri proizvodne koncesije u Zapadnoj pustinji i jedan udeo u kopnenom istražnom bloku u delti Nila.

Proteklih godina povećala je ulaganja u Egiptu, s prosečnom proizvodnjom ugljovodonika od 1.610 barela dnevno u 2022.

Je li Hrvatska zavisna od američkog LNG-a?

ZAGREB - Prvi put u tridesetogodišnjoj istoriji hrvatske države Sjedinjene Američke Države probile su se među četiri hrvatska najvažnija spoljnotrgovinska partnera kad je u pitanju uvoz robe, piše u utorak Večernji list.

Vrednost uvezene robe iz SAD-a je 7 puta veća u odnosu na uvezeno iz 2021. godine, zahvaljujući utečjenom prirodnom gasu (LNG) koji je završio u LNG terminalu u Omišlju.

Koliko je lani uvezenog LNG-a ostalo u Hrvatskoj, a koliko je izvezeno u druge zemlje, prvenstveno Mađarsku ili Kipar, zasad nije moguće iščitati iz prvih podataka o robnoj razmeni jer se takve analize objavljuju naknadno, dodaje list.

Manje pojeftinjenje goriva u regionu

ZAGREB - Vlada Hrvatske je na telefonskoj sednici utvrdila u ponedjeljak najviše maloprodajne cene naftnih derivata, pri čemu je dizel pojeftinio za 13 euro centi, a benzin za tri centa.

Nova cena benzina je 1,38€/l, a dizela 1,39€/l. Za nekoliko centi pojeftinila su i druga goriva, prenosi **SEEBiz**.

Prema vladinoj uredbi najviše maloprodajne cene računaju po formuli prema osnovnoj ceni fosilnog goriva u prethodnom 14-dnevnom razdoblju, s ograničenom premijom od 0,0995 EUR/l (0,75 kn/l) za dizelsko i benzinsko gorivo.

Vladinim povećanjem trošarina u Sloveniji cena dizela na benzinskim pumpama izvan autoputeva od utorka je pojeftinila za četiri centa na 1,489 eura po litri, dok je cena 95-oktanskog benzina ostala ista - i 1,355 eura po litri.

Cene goriva u Bosni i Hercegovini doživele su blagi pad u proteklim danima, pa se nakon dugo vremena benzin ponegde može točiti po ceni manjoj od 2,50 KM po litru, piše **Enegetika.ba**.

Prema podacima aplikacije Ministarstva trgovine i turizma RS-a, u Banjaluci benzin 95 se kreće od 2,42 KM do 2,75 KM, a benzin 98 od 2,69 KM do 3,32 KM. Cena dizela je od 2,68 KM do 2,99 KM.

U Sarajevu je na većini pumpi prema zvaničnim informacijama došlo do pada cene goriva. Dizel se prodaje po jenama od 2,71 do 2,91 KM po litru. Cene benzina 95 u Sarajevu su od 2,56 do 2,71 KM po litru, a benzina 98 od 2,61 do 3,26 KM po litru.

INA ostvarila primetno veću neto dobit

ZAGREB - CCS EBITDA (dobit pre kamata, poreza, depresijacije i amortizacije uzimajući u obzir trenutne rashode) hrvatske INA grupe bez jednokratnih stavki u 2022. iznosila je oko 5,5 milijardi kuna (730 miliona evra), uz neto dobit od 1,9 milijardi kuna (252 miliona evra), ili oko 47% iznad one iz 2021., prenosi **Enegetika-net**.

MOL: EBITDA od 4,7 mlrd USD u 2022.

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna i gasna grupa MOL u petak, 17. februara, je objavila porast ukupne godišnje EBITDA u 2022. godini na 4,7 milijardi dolara, u odnosu na 3,5 milijardi dolara u 2021.

Kompanija je nadmašila svoj cilj EBITDA od 4,1 do 4,4 milijarde dolara.

Neto dobiti MOL-a iznosila je 1,66 milijardi dolara u 2022. godini, u odnosu na 1,75 milijardi dolara u 2021., prenosi agencija **Reuters**.

ISPROBAJTE EFBITE EVO TECH FORMULE

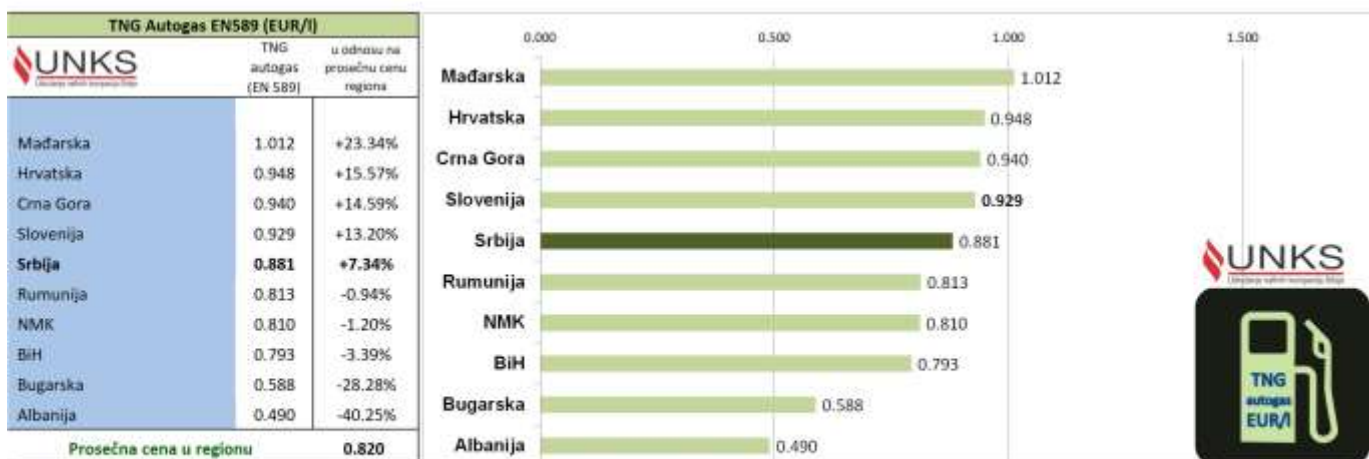
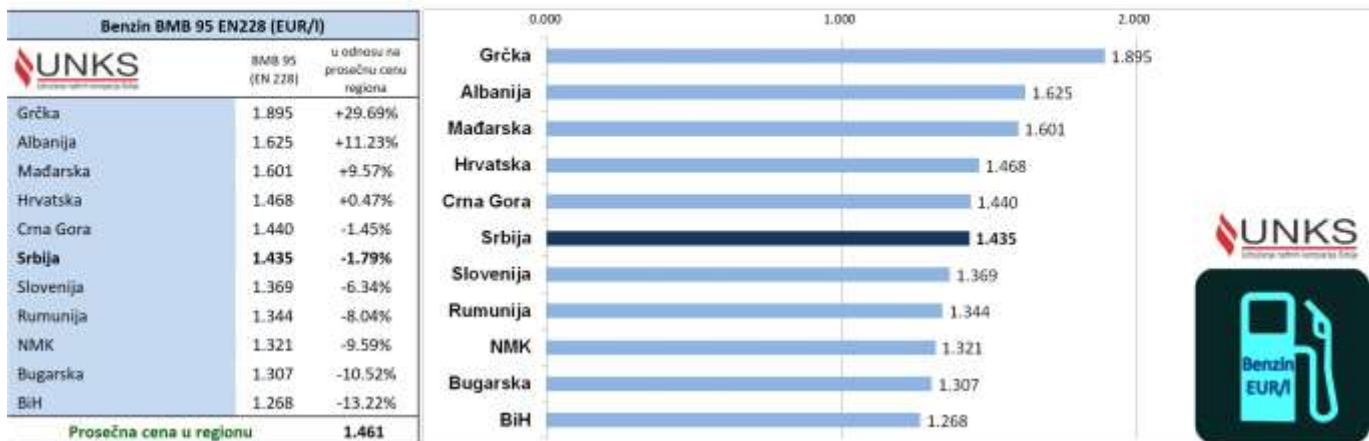
PROBAJ MOL EVO PLUS PREMIJUM GORIVA ZA EFEKAT SAVRŠENE ČISTOĆE!

OPTIMALNA POTROŠNJA | **BOLJE PERFORMANSE** | **DUŽI VEK TRAJANJA MOTORA**

evo.molserbia.rs

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 13.02.2023. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave